

Hakemus 20.12.2024

Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentämistä ja osittaista hävittämistä ja koskeva luonnonsuojelulain 83 §:n mukainen poikkeuslupa, Jyväskylä, Vaajakoski, Turku-Kuopio-Niirala 179-895-0-9 ja Oravasaaren jakokunta 179-409-876-1

HAKIJA Keski-Suomen ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

VIREILLE 20.12.2024

HAKEMUS

Hakemuksen pääkohdat on tiivistetty seuraaviin kappaleisiin. Hakemuksen liitteenä ollut Mustaniemen eritasoliittymän vaihtoehtovertailusta on toimitettu päivitetty versio ELY-keskuksen kirjaamoon 23.6.2025.

Keski-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue hakee poikkeuslupaa viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentämiseksi valtatie 4:n ja valtatie 9:n parantamishankkeen toteuttamiseksi Jyväskylän Vaajakoskella, Ruokosaassa kiinteistöllä Turku-Kuopio-Niirala 179-895-0-9 ja rekisteriyksiköllä Oravasaaren jakokunta 179-409-876-1. Poikkeuslupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi.

Hakijan näkemyksen mukaan hankkeelle on erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy. Valtatie 4 on valtakunnallinen päätieyhteys pääkaupunkiseudulta Keski-Suomen kautta Pohjois-Suomeen. Yhteydellä on suuri merkitys sekä elinkeinoelämän kuljetuksille että henkilöliikenteelle. Valtatie on suunnittelualueella sekä paikallisen että pitkämatkaisen liikenteen reitti, osa maanteiden pääväylien runkoverkkoa ja raskaan liikenteen runkoyhteyttä. Valtatie 4 (Jyväskylä–Oulu ja Vaajakosken kohta) sisältyy EU:n TEN-T-ydinliikenne-verkkoon osana Botnian käytävää. Yhteysvälin ongelmallisimpia tiejaksoja ovat Kirri–Tikkakoski ja Vaajakosken kohta.

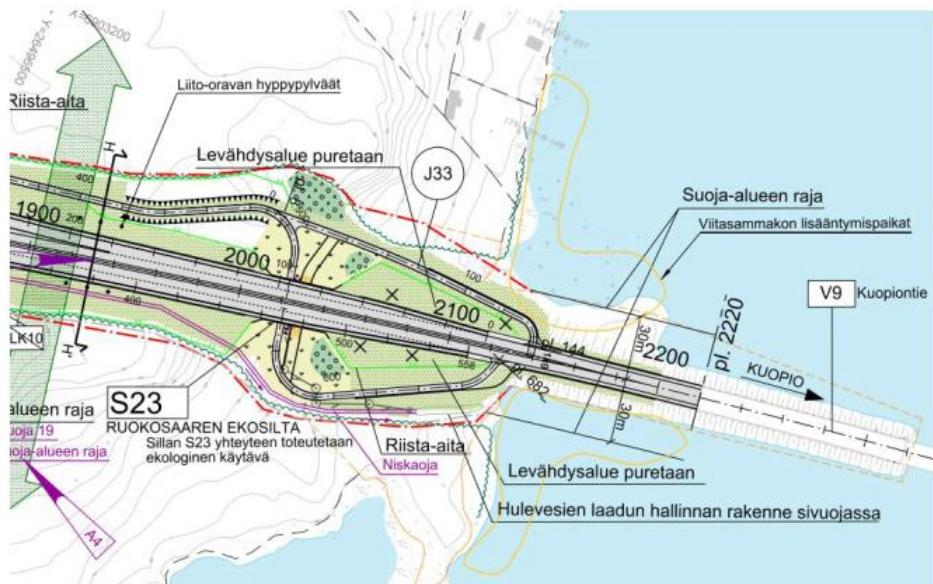
Tien parannus vaatii hakemuksen mukaan suurehkon pinta-alan, jota suunnittelualueella on liikenneväylän tarkoituksiin niukasti. Tiesuunnitelmaa laadittaessa on tehty sekä valtateiden linjauksien että eritasoliittymien tarkistuksia ja vaihtoehtovertailuja. Näistä merkittäviä ovat mm. yleissuunnitelman muutossuunnitelma 2021. Muutossuunnitelma on laadittu Haapalahti–Varassaari-välille. Muutossuunnitelmassa on hyväksytty ratkaisu, jossa valtatie 4 ylittää Jyväskylän–Pieksämäki radan. Tiesuunnitelmassa esitettyyn ratkaisuun on hakemuksen mukaan päädytty sen tehokkaan

tilaratkaisun vuoksi: tiesuunnitelmassa esitetty ratkaisu on tehtyjen selvitysten perusteella kokonaisuudessaan sekä taloudellisesti että ympäristön kannalta paras ja luonnon kannalta vähiten haittaa aiheuttava.

Valtateiden 4 ja 9 parannus on tärkeä hanke elinkeinoelämän kuljetusten ja Suomen huoltovarmuuden kannalta. Kanavuori on tieliikenteen tärkeä solmukohta. Hankkeella lisätään maantieliikenteen kuljetusten varmuutta ja ennakointia sekä liikenneturvallisuutta.

Valtatie 4 on tiesuunnitelmassa esitetty Vaajakosken kohdalla siirrettäväksi uuteen maastokäytävään ja rakennettavaksi keskialueelliseksi kaksiojorataiseksi moottoriväyläksi. Valtatie 4:n uusi tielinjaus kulkee Hupelinlammen itäpään yli nykyisen tien länsipuolella noin 60–35 m etäisyydellä nykyisestä tiestä. Hupelinlammen itäpuolella valtatie 4:n uusi tielinjaus palaa nykyisen valtatie maastokäytävään siten, että uusi moottoritie sijaitsee välittömästi sen eteläpuolella. Nykyisen valtatie pohjoispuolella sijaitsee Kanavuoren–Koskenvuoren Natura 2000 -alue, minkä takia valtatie 4:n uusi tielinjaus moottoritienä on sijoitettava nykyisen valtatie eteläpuolelle, nykyisen tien jäädessä jatkossa paikallista liikennettä palvelevaksi rinnakkaistieksi.

Valtatie 9 on esitetty tiesuunnitelmassa (kuva 1) Leppäveden ylittävän Kesärannan sillan läheisyydessä nykyiselle kohdalleen 1+1-kaistaisena. Mustaniemen eritasoliittymän rampit sekä jalankulun ja pyöräilyn järjestelyt levennevät kuitenkin hieman tiepengertä juuri ennen vesistöpenkereelle tuloa. Valtatie tasaus säilyy nykyisellään. Mustaniemen uuden eritasoliittymän rampit eivät ulotu vesistöpenkereelle saakka.

Kuva 6-2. Ote tiesuunnitelman tieympäristökartasta 7.1-5.

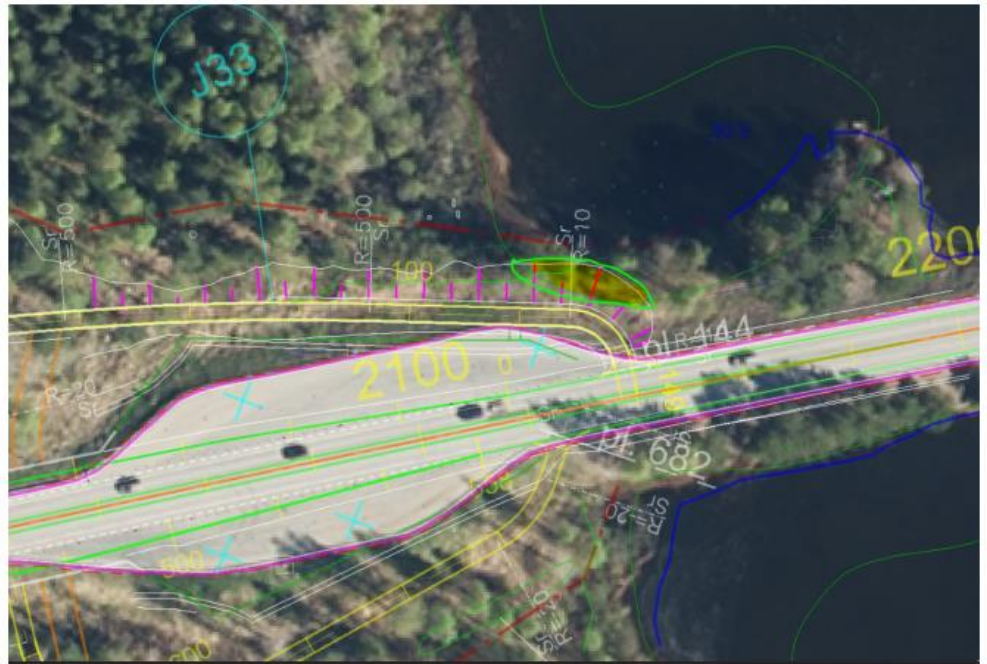
Kuva 1. Ote hakemuksesta. Sillan piellissä sijaitsevat viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat on merkitty karttaan keltaisella viivalla.

Hankkeessa on tutkittu Mustaniemen eritasoliittymän osalta eri vaihtoehtoja. Vaihtoehtoisissa suunnitelmaratkaisut sekä sitä kautta vaikutukset viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaan Kesärannan sillan kupeissa ovat hakemuksen mukaan yhtenevät. Molempiin vaihtoehtoihin sisältyy uusi valtatie alittava silta (S23 Ruokosaaren ekosilta) sekä jalankulku- ja pyöräily-yhteydet molemmiin puolin valtatieä lähellä vesistöpengertä (väylät J32 ja J33). Sillan kautta [ali] jalankulkijat ja pyöräilijät voivat vaihtaa puolta ylittämättä ajorataa kohdalla, jossa sen ei katsota olevan turvallista. Jalankulku ja pyöräilyväylä on sijoitettu tiestä kauemmaksi eikä välittömästi sen laitaan, jotta suojattomien tienkäyttäjien turvallisuus voidaan taata. Jalankulkijat ja pyöräilijät ohjataan omalle väylälleen ennen eritasoliittymän liittymis- ja erkanemiskaistan alkamista turvallisuuden takaamiseksi. Alueelle ei ole ollut hakijan näkemyksen mukaan mahdollista esittää muita, ympäristöllisesti suotuisampia vaihtoehtoja alueen kapeuden ja sijainnin vuoksi.

Valtatien eteläpuolisella alueella vaikutuksia viitasammakon elinympäristön laajuuteen ei hakijan näkemyksen mukaan muodostu. Suunnitelma sijoittuu kuitenkin viitasammakon lisääntymisalueen välittömään läheisyyteen, joten suunnitelmaratkaisua ei ole voitu levittää tähänkään suuntaan, vaan se on pyritty pitämään tiiviinä.

Hankkeen rakentamistoimet voivat hakemuksen mukaan aiheuttaa häiriövaikutuksia alueen viitasammakoille melun ja värinän muodossa. Muutokset veden laadussa, kuten samentuminen maanrakennuksen seurauksena voivat aiheuttaa rakentamisen aikaista haittaa, jonka arvioidaan kuitenkin olevan lyhytkestoista, yhdelle vuodelle sijoittuvaa. Suunnitelmassa esitetyllä hulevesien johtamisella ei arvioida olevan heikentävää vaikutusta viitasammakon lisääntymisympäristöön, sillä tien hulevedet laskevat alueelle nykyisinkin. Tiesuunnitelmassa osoitetut jalankulku- ja pyöräilytien luiska sekä tiealueeksi osoitettu alue ulottuvat viitasammakon lisääntymisalueeksi osoitetulle alueelle tielinjauksen pohjoispuolisella osalla. Lisääntymispaikka menetetään tältä noin 100 m²:n osalta (kuva 2). Valtaosa lisääntymispaikasta säilyy, joten menetyksellä ei ole hakijan näkemyksen mukaan merkitystä lisääntymisympäristön kokonaisuuden kannalta. Vaikutukset ovat myös osin palautuvia, kun rakentamisen aikana muuttunut elinympäristö kasvittuu jälleen. Tielinjauksen eteläpuoliseen alueeseen ei muodostu vaikutuksia.

26.6.2025

Kuva 7-1. Viitasammakkoreviirille ulottuva jalankulku- ja pyöräilytien luiska esitetty vihreällä rajauksella.

Kuva 2. Ote hakemuksessa. Tierakentamisen alle jäävä osa lisääntymis- ja levähdyspaikasta on esitetty kartalla vihreällä rajauksella.

Hakijan arvion mukaan estevaikutusta Kuopiontien sillan osalta ei muodostu, koska nykyisiin siltarakenteisiin ei kajota, joten lajin liikkuminen vesistöissä on edelleen mahdollista kuten ennenkin. Myös aikuisten yksilöiden kulkuyhteydet rantoja pitkin läheisille metsäalueille säilyvät. Tiealueen aiheuttama estevaikutus tien yli liikkuvien yksilöiden osalta kasvaa hieman väylän leventyessä, mutta toisaalta ekosillan alikulku taas puolestaan parantaa tilannetta nykyisestä.

Hakijan mukaan hankkeella ei ole vaikutusta viitasammakon suotuisan suojelutason kehitykseen valtakunnallisella tasolla, alueellisella tai paikallisella tasolla. Viitasammakon suojelutaso on arvioitu Suomessa suotuisaksi. Hakijan arvion mukaan poikkeus ei heikennä viitasammakon suotuisan suojelun tason säilyttämistä sen luontaisella levinneisyysalueella, sillä lajin suojelutasoon ei kohdistu muutoksia valtakunnallisella tasolla, eikä poikkeus heikennä suojelutasoa alueellisella tai paikallisella tasolla.

Viitasammakon esiintymistiedot Keski-Suomessa ovat varsin hajanaisia, mutta hakijan arvion mukaan viitasammakkoa voi pitää varsin yleisenä lajina Jyväskylän seudulla, ja lajin esiintymiskuva erilaisissa tietokannoissa ei vastaa lajin todellista runsautta ja yleisyyttä, sillä lajin havaitseminen ja tunnistaminen on helppoa vain lyhyen soidinkauden aikana.

Paikallisella tasolla suojelun tason ei katsota poikkeavan valtakunnallisesta tasosta, joka on suotuista. Kuopiontien Kesäniemen sillan alueella

26.6.2025

vaikutukset kohdistuvat yhteen kahdesta havaitusta viitasammakon elinympäristöön pienentäen sen pinta-alaa noin 100 m². Rakentamisen aikana voi esiintyä pölyvaikutusta ja veden paikallista samentumista pohjoispuolella, missä rakentamistoimet saattavat vedenkorkeuden mukaan ulottua vesirajaan. Lajin paikalliseen elinympäristöverkostoon hankkeella ei ole hakijan arvion mukaan merkittäviä vaikutuksia. Hanke voi lisätä estevaikutusta hieman, mutta toisaalta estevaikutus lajin kannalta on jo nykyisen valtatie osalta merkittävä. Toteutettava ekosilta alikulun S23 yhteyteen puolestaan parantaa hakemuksen mukaan lajin kulkumahdollisuuksia väylän ali. Hanke ei heikennä hakijan mukaan lajin suotuisan suojelun tason säilyttämistä paikallisesti.

Hankealueelle on tehty luontoselvitys kesällä 2019, jolloin kartoitettiin viitasammakolle potentiaaliset lisääntymispaikat maastokäyntien ja ilmakuvatarkastelun perusteella. Varsinainen viitasammakoselvitys tehtiin hankealueelle keväällä 2020. Kesän 2019 arvioinnin perusteella määritettiin Kuopiontien sillan kupeet viitasammakon lisääntymispaikaksi soveltuvaksi kohdeksi. Toukokuussa 2020 sillan kupeissa, sillan molemmin puolin kuultiin useiden kymmenien, ellei jopa lähemmäs sadan, viitasammakkoiraan kutuääntelyä, sekä havaittiin äänteleviä viitasammakoita rantavedessä. Sillan kupeissa äänessä olivat myös tavalliset ruskosammakot (*Rana temporaria*). Sillan kupeet olivat paikoin kivikkoiset, mutta vesikasvillisuutta oli kuitenkin jonkin verran. Ranta jatkui ilmakuvatarkastelun perusteella viitasammakolle soveltuvana sillan pohjoispuolella lahden mutkaan asti, mutta siellä asti viitasammakkoa ei käyty kuuntelemassa selvityksen yhteydessä. Viitasammakon lisääntymisalue määritettiin sillan kummallekin puolelle. Viitasammakolle soveltuvaa elinympäristöä on hakemuksessa arvioitu sijaitsevan Leppäveden ranta-alueilla selvitysaluetta laajemmin. Ilmakuvatarkastelun perusteella soveltuvaa elinympäristöä esiintyy mm. Ruokosaaren rannalla sekä pohjois- että eteläpuolella Mustaniemen alueella sekä Mustalahdessa, Leppäveden toisella puolella Ketvenensaaren ja Pyhäsaaren ranta-alueilla. Hankkeen luontoselvitykset ovat sijoittuneet ainoastaan tien välittömään läheisyyteen.

Kohdekohtaisina lieventämistoimina hakemuksessa on esitetty seuraavat toimet: Kohde on pyritty suunnittelemaan tiiviisti siten, että vaikutuksia muodostuisi mahdollisimman vähän. Valtatie 9 ja jalankulku- ja pyöräilyväylien välialueet vähentävät estevaikutusta. Rakentamisen aikaisia vaikutuksia voidaan lieventää ajoittamalla rakentaminen loppukesän ja syksyn ajalle, jolloin viitasammakon poikaset ovat aikuistuneet ja siirtyneet pois vesistöstä. Valtatie 9 Kesärannan siltaan tai tien luiskiin sen välittömässä läheisyydessä ei kajota. Rakentamisen aikainen hulevesien laadun hallinta suunnitellaan rakentamissuunnitelmassa siten, ettei rakentamisen aikaisia merkittäviä veden laadun muutoksia muodostu.

Lisäksi hakemuksessa on esitetty koko hankealueen mittakaavassa seuraavia lieventämistoimia, joilla hakijan näkemyksen mukaan on tai oletetaan olevan lieventäviä vaikutuksia viitasammakolle:

- Ruokosaaren ekosilta
- Pieneläinputket

- Vt9 kaksi hulevesiallasta laskuojan 15 alussa sekä paalu 1100 ja 1300 S puolella sekä paalun 700 pohjoispuolella + pieneläinputki paalulla 700
- Hulevesien käsittelyaltaat Haapalahden pl 6800 sekä pl 9050
- Hulevesien laadun hallinnan rakenteet valtatie 9 sivuajassa pl. 2100 oik.

ASIAN KÄSITTELY

Alueen viitasammakkosiintymät

Vuonna 2020 tehdyssä tiehankkeen luontoselvityksessä sillan kupeista kuultiin useiden kymmenien, viitasammakkokoiraiden kutuääntelyä.

Lajitietokeskukseen on lisäksi tallennettu vuodelta 2022 havainto yhdeksästä äännelevästä viitasammakkokoirasta tien pohjoispuolelta ja 20:sta tien eteläpuolella.

Asianosaisen kuuleminen ja maanomistajan suostumus

Vastinepyyntö kiinteistön Oravasaaren jakokunta osalta on toimitettu Oravasaaren osakaskunnalle 10.2.2025. Vastinetta ei ole toimitettu.

Maastokatselmus

Asian ratkaisemiseksi ei ole suoritettu maastokatselmusta.

KESKI-SUOMEN ELY-KESKUKSEN RATKAISU

Keski-Suomen ELY-keskus myöntää Keski-Suomen ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri -vastuualueelle luvan poiketa viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikan hävittämis- ja heikentämiskielosta hakemuksen mukaisesti ja annettuja ehtoja noudattaen kiinteistöllä Turku-Kuopio-Niirala 179-895-0-9 ja rekisteriyksiköllä Oravasaaren jakokunta 179-409-876-1.

Ehdot:

1. Luvalla saa tehdä hakemuksessa esitetyt tienrakentamistoimenpiteet Kesärannan sillan läheisyydessä, joilla hävitetään osa viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikasta ja joilla voi olla välillisiä, vedenlaatua heikentäviä vaikutuksia viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaan.
2. Lupaa saa käyttää hakijan valtuuttama taho luvan saatua lainvoiman ja enintään 31.12.2034 saakka. Hakija vastaa siitä, että työn toteuttajat noudattavat myönnettyä lupaa.
3. Lisääntymis- ja levähdyspaikkaan vaikuttavat toimenpiteet tulee suorittaa viitasammakon lisääntymisajan ja talvihorroksen ulkopuolella aikavälillä 1.8.–31.10.
4. Hakemuksessa esitetyt lievennystoimet tulee toteuttaa hakemuksessa esitetyn mukaisesti eli Kesärannan siltaan tai tien luiskiin sen välittömässä läheisyydessä ei kajota ja rakentamisaikainen hulevesien laadun hallinta järjestetään hakemuksen mukaisesti.

5. ELY-keskukseen tulee toimittaa seurantatiedot kohteen viitasammakotilanteesta vähintään yhdeltä keväältä kolmen vuoden sisällä toimenpiteiden suorittamisen jälkeen.

Perustelut

Viitasammakko kuuluu luontodirektiivin liitteessä IV (a) mainittuihin eläinlajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on luonnonsuojelulain 78 §:n 2 momentin mukaan kielletty. Luonnonsuojelulain 83 §:n 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi myöntää luvan poiketa 78 §:n kiellosta, jos siitä ei ole haittaa eliölajin suotuisan suojelutason säilyttämiselle tai sen saavuttamiselle. Luonnonsuojelulain 83 §:n 3 momentin mukaan edellytyksenä on 1 momentissa säädetyn lisäksi, ettei sille ole muuta tyydyttävää ratkaisua, ja että poikkeus on tarpeen

- 1) luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelemiseksi tai luontotyyppien säilyttämiseksi;
- 2) erityisen merkittävien vahinkojen ehkäisemiseksi, jotka koskevat viljelmiä, karjankasvatusta, metsiä, kalataloutta tai vesistöjä taikka muuta omaisuutta;
- 3) kansanterveyttä tai yleistä turvallisuutta koskevista taikka muista erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset ja taloudelliset syyt, sekä jos poikkeamisesta on ensisijaisen merkittävää hyötyä ympäristölle;
- 4) näiden eliölajien tutkimus- ja koulutus-, uudelleensijoittamis- tai uudelleenistuttamistarkoituksessa taikka näiden tarkoitusten kannalta tarvittavien lisääntymistoimenpiteiden vuoksi, mukaan lukien kasvien keinotekoinen lisääminen.

Alueen havaintotietojen perusteella kiinteistöjen alueella on todettu olevan viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka. Tien ja siihen liittyvien rakenteiden rakentamisen takia osa lisääntymis- ja levähdyspaikasta tuhoutuu noin 100 m²:n suuruinen osa, ja lisääntymis- ja levähdyspaikkaan voi kohdistua väliaikaista heikennystä vedenlaatuun. Rakentamisaikaisella huoleksen hallinnalla vedenlaatuun kohdistuvaa haittaa pyritään lieventämään (ehto 4).

Viitasammakko on luonnonsuojelulain 69 §:n mukaisesti rauhoitettu laji. Luonnonsuojelulain 70 §:n 3 momentissa kielletään mm. rauhoitetun eläinlajin yksilön tahallinen häiritseminen, erityisesti eläinten lisääntymisaikana, tärkeillä muuton aikaisilla levähdysalueilla ja muutoin niiden elämänkierron kannalta tärkeillä paikoilla, minkä vuoksi päätöksen ehdossa 3 on määrätty lisääntymis- ja levähdyspaikkaan vaikuttavat toimenpiteet suoritettavaksi viitasammakon lisääntymisajan ja talvihoroksen ulkopuolella.

Viitasammakon lisääntymispaikoiksi katsotaan ne vesialueen osat, joissa koirilla on lisääntymisreviirit, joissa pariutuminen ja kutu tapahtuvat ja joissa nuijapäät elävät. Soidintaminen riittää yleensä osoittamaan lisääntymispaikan olemassaolon. Levähdyspaikkaan kuuluvat päivälepopaikat esimerkiksi kasvillisuuden suojissa ja talvehtimispaikat sekä maa- että

vesiympäristössä. Kutualueilla olevia talvehtimispaikkoja lukuun ottamatta levähdyspaikat eivät kuitenkaan ole yksiselitteisesti määriteltävissä.

Lajin suotuisan suojelutason säilyttäminen

Eliölajin suojelutaso on suotuisa, kun laji pystyy pitkällä aikavälillä säilymään elinvoimaisena luontaisissa elinympäristöissään (luonnonsuojelulaki 3 § 4 kohta). Suotuisaa suojelutasoa tarkastellaan paikallisella, alueellisella ja valtakunnallisella tasolla.

Viitasammakko on uusimman uhanalaisuusluokituksen mukaan Suomessa elinvoimainen (LC) laji, jonka suojelutaso koko maassa on arvioitu suotuisaksi (FV). Lajia tavataan lähes koko maassa. Tarkkaa käsitystä lajin levinneisyydestä ja runsaudesta ei ole saatavilla, sillä viitasammakkoa on karotettu lähinnä erilaisten hankkeiden yhteydessä eikä kattavaa havaintotietoa ole koko maan alueelta. Havaintoja on tehty kaikista Keski-Suomen kunnista.

Viitasammakon elinvoimaisuudelle tärkeää on monimuotoinen elinympäristö, joka koostuu sekä vedessä että maalla sijaitsevista lisääntymis-, ruokailu- ja talvehtimisalueista. Lajia uhkaa ennen kaikkea maankäytön muutosten ja pienvesien laadun heikkenemisen aiheuttama elinympäristöjen väheneminen. Ympäristön kuivuminen, vesien happamoituminen ja kiintoaineksen lisääntyminen vedessä maa- ja metsätalouden sekä turvetuotannon myötä heikentävät lajin elinympäristöjä. Myös vesistöjen umpeenkasvu vähentää lajin lisääntymiselle välttämättömiä elinympäristöjä, sillä viitasammakon lisääntyminen ja yksilönkehitys tapahtuu rantavedessä.

Hankealueelta ja sen lähivesiltä havaintoja on tehty hankkeen luontoselvityksessä useista paikoista, ja viitasammakolle soveltuvia elinympäristöjä on todettu Leppäveden rannoilta suhteellisen runsaasti. Hankkeella ei hävitetä lisääntymis- ja levähdyspaikkaa, mutta sen vedenlaatu saattaa heikentyä rakentamisen aikana. Lisääntymis- ja levähdyspaikkaan kohdistuvat toimet on ajoitettu tehtäväksi viitasammakon lisääntymisajan ja talvihorrosajan ulkopuolella. Lisääntymis- ja levähdyspaikka pienenee noin aarilla tien pohjoispuolelta, mutta muilta osin lisääntymis- ja levähdyspaikka jää ennalleen. Jatkossa ranta soveltuu edelleen viitasammakoille, vaikka rantaviivan paikka hiukan muuttuukin uuden kävely- ja pyörätien luiskien myötä. Tuoreimman, vuoden 2022 havaintotiedon mukaan viitasammakon kudun painopiste on ollut tien eteläpuolisella alueella, jolle suoria vaikutuksia hankkeesta ei kohdistu. Hanke ei vaikuta viitasammakon kulkuyhteyksiin lisääntymis- ja levähdyspaikalle. Vesistöyhteyksiin ei tule muutosta, ja jatkossa viitasammakot voivat maalla liikkueessaan alittaa 9-tien toisin kuin tällä hetkellä.

Kun otetaan huomioon poikkeamisen vaikutukset viitasammakoiden elinmahdollisuuksiin ja niiden määrään Suomessa, Keski-Suomen maakunnassa tai paikallisella tasolla, ELY-keskus katsoo, ettei poikkeaminen vaaranna viitasammakon suotuisan suojelutason säilymistä sen luontaisella levinneisyysalueella.

Muun tyydyttävän ratkaisun puuttuminen

Moottoritieksi muutettavalle valtatielle 9 ei ole alueen olosuhteiden takia löydetty muuta mahdollista paikkaa kuin tiesuunnitelmassa esitetty ratkaisu. Valtatien vaatima tila ja alueen olosuhteisiin (mm. pinnanmuodot, vesistölylytykset, rautatie ja Natura 2000 -alue) liittyvät reunaehdot huomioidaan ottaen muuta tyydyttävää vaihtoehtoa alueen liikennejärjestelyille ei ole. Vaihtoehtoja on tarkasteltu eri suunnitteluvaiheissa. Vaihtoehtoisissa ei ole eroja Kesärannan sillan kannalta, koska kaikissa vaihtoehtoisissa uusi moottoritie liittyy nykyiseen tielinjaukseen ja sillan kohtaan, joka johtaa Leppäveden ylittävälle maakannakselle. Tielinjausta ei näin ollen voida tällä kohtaa muuttaa nykyisestä sijainnista, ja Leppäveden suunnasta saapuvat jalankulkijat ja pyöräilijät on saatava turvallisesti maantieltä rinnakkaistielle ennen moottoritieosuuden alkamista. Näin ollen hankkeelle ei ole muuta tyydyttävää ratkaisua.

Erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottava syy

Valtatie 4 ja valtatie 9 ovat osa maanteiden pääväylien runkoverkkoa, suurten erikoiskuljetusten verkkoa ja raskaan liikenteen runkoyhteyttä, mikä vaatii tieratkaisulta tiettyjä reunaehdot väyläverkon toimivuuden ja turvallisuuden takaamiseksi. Vaajakosken kohta, jossa valtatie 4 ja 9 kohtaavat, on yhteysvälin ongelmallisimpia tiejaksoja, ja sen parantaminen moottoritieksi on tärkeä hanke elinkeinoelämän kuljetusten, Suomen huoltovarmuuden ja liikenneturvallisuuden kannalta. Valtatie 9 (E63) on tärkeä osa valtakunnallista ja kansainvälistä Suomen itä-länsisuuntaista poikittaisyhteyttä Turku–Tampere–Jyväskylä–Kuopio, joka kuuluu hyväksytyn TEN-T-asetuksen mukaiseen kattavaan verkkoon. Valtatieratkaisuna Ruokosaassa on jatkossa moottoriväylä, joka jatkuu itään Kesärannan sillan yli Leppäveden ylittävänä maantienä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan hankkeeseen on yhteiskunnan toimivuuden kannalta erittäin tärkeän yleisen edun mukainen pakottava syy.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 3 §, 78 §, 83 §
Luontodirektiivi (92/43/ETY) artikla 16, liite IV (a)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on tämän päätöksen liitteenä 1.

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätös

Keski-Suomen ELY-keskus,
Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue, kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi
ja Kari Komi, kari.komi@ely-keskus.fi

Suoritemaksu

316 € (Lasku lähetetään erikseen.)

Maksu määräytyy valtion maksuperustelain (150/1992) 8 §:n, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksista annetun lain (897/2009) 25 §:n ja

elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuodelle 2025 annetun valtioneuvostonasetuksen (794/2024) mukaisesti.

Suoritemaksun määrittämisestä koskeva oikaisuvaatimusohje on hakijalle toimitettavan päätöksen liitteenä (liite 2).

Tiedoksi, maksutta

Jyväskylän kaupunki, kirjaamo@jyvaskyla.fi
Ympäristöministeriö, kirjaamo.ym@gov.fi
Poliisi, kirjaamo.sisa-suomi@poliisi.fi
Suomen Luonnonsuojeluliiton Keski-Suomen piiri ry, keski-suomi@sll.fi

Päätös annetaan lisäksi tiedoksi yleistiedoksiantona 27.6.2025.

LISÄTIEDOT PÄÄTÖKSESTÄ LISÄTIEDOT PÄÄTÖKSESTÄ

Biologi Elina Lehtinen
puh. 0295 024 741
sähköpostiosoite: etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt biologi Elina Lehtinen ja ratkaissut luontoyksikön päällikkö Johanna Viljanen. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

LIITTEET

1 Valitusosoitus
2 Oikaisuvaatimusohje

Tämä asiakirja KESELY/3810/2024 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument KESELY/3810/2024 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Lehtinen Elina 26.06.2025 16:21

Ratkaisija Viljanen Johanna 26.06.2025 16:51

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen ja valitusaika

Tähän päätökseen saa hakea muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, valituskirjelmän saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Tiedoksisaantipäivän osoittaa saantitodistus tai tiedoksiantotodistus. Jos päätös on lähetetty postitse tavallisena kirjeenä, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Virkakirjeen katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Jos päätös on annettu tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:ssä tarkoitettuna tavallisena sähköisenä tiedoksiantona, katsotaan tiedoksisaannin tapahtuneen kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Sijaistiedoksiannossa tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijais-tiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivuilla.

Valitusaikaa laskettaessa päätöksen tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto, juhannusaatto tai arkilauantai, valituskirjelmän saa toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valituskirjelmän liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei hallintotuomioistuin toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää, jos asiamies on toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa tai valtuutettu on asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saaneista oikeudenkäyntiavustajista annetussa laissa tarkoitettu luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä klo 16.15 mennessä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisesti (faksina tai sähköpostina) taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen.

Käyntiosoite	Hämeenlinnan oikeustalo, Arvi Kariston katu 5, Hallinto-oikeuden asiakaspalvelu 1. kerroksessa, Hämeenlinna
Postiosoite	Raatihuoneenkatu 1, 13100 HÄMEENLINNA
Kirjaamon puhelinnumero	029 56 42210
Vaihde	029 56 42200
Tietoliikennekatkon sattuessa	050 407 3429
Telefaksi	029 56 42269
Sähköposti	hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) ja tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1020/2024) nojalla muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu, jonka suuruus on 310 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei kuitenkaan peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

Tuomioistuinmaksulaki (1455/2015): <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455>